

Pokój chwastom i chaberdziom, czyli jak zrobić coś, nie robiąc nic

Najpierw przeczytajmy fragment wiersza Fenikowskiego o świętym Franciszku:

tam On, ziemi uprawiając kawał,
grządkę zielsku odłogiem zostawiał.
- Wariat - w górze chichotało miasto.
- Żywną rolę wypuszcza w pacht chwastom!
On ku zielskom ptasią twarz chylił.
- Braciszkwowie - powiadał - mili,
niech i wy rosnąć gdzie macie,
z wiatrem tańczyć, do słońca śmiać się¹

Święty Franciszek „zielsku grządkę odłogiem zostawiał”, a z tego „chichotało miasto”. Czy dzisiaj jest inaczej? Odpowiem kolejnym cytatem:

Ten sam wrogi stosunek co do zwierząt człowiek miał, i często w dalszym ciągu ma, do świata roślin. Ideałem wciąż jeszcze jest równo wystrzyżony trawniczek bez śladu jakiegokolwiek innej rośliny. Idealne pole uprawne to takie, na którym rośnie tylko i wyłącznie to, co posadził rolnik. Każdą inną roślinę należy zniszczyć bezwzględnie, jak nie motyką, to herbicydami² - pisze Marek Siemiński we wstępie do książki o fizyce zagrożeń środowiska.

Na zero wystrzyżony trawnik... Do gołej ziemi wylewiony ogródek. A może warto porzucić ten ideał. Jak nie w całości, to chociaż w części. Może warto posłuchać (a nie tylko przeczytać) rady Tomasza Umińskiego, który w swym podręczniku zaleca:

Zostaw jakiś kąt ogródka własnemu losowi, niech tam bujają „chwasty i zielsko”. Będzie to twój własny rezerwat przyrody.

I to by było to. Niech nie tylko w wielkich, oficjalnych rezerwach przyroda układa sobie życie jak chce. Daj przyrodzie własny kąt. W ogródku lub na trawniku. W ten sposób nie robiąc nic, zrobisz dla niej coś.

Stanisław Zubek

1. Franciszek Fenikowski, wiersz „Ogród brata Poverello” napisany w 1959 roku, w: „Bal kapitański”, Wydawnictwo Morskie, Gdynia 1967, za „Brat Słońca - antologia poezji polskiej o świętym Franciszku z Asyżu” opracowana przez Wacława Mariana Michalczyka, Kraków Asyż, s. 177.

2. Marek Siemiński, Fizyka zagrożeń środowiska, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994, s. 12.

3. Tomasz Umiński, Ekologia, środowisko, przyroda - podręcznik dla szkół średnich, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1995, s. 380.